

7
Pri. 18. num. 48. P. 1143.

1762, 4.

QVOD

l. 2. C. d. Rescind. vendit.

ETIAM AD LOCATIONEM
PERTINEAT

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

1813
D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. IV. OCTOBR. A. C. MDCCLXII

PVBlice DEFENDET

CHRISTIANVS HENRICVS BODEN

LIPSIENS.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEIMIA

1700

L. A. C. d. Reimh. condit.

ETIAM AD LOCATIONEM
PERTINET

ILLUSTRISSIMO IUSTITIAE ORDINI

CONSENSU

P R A E S I D E

D. HENR. GODFREDO BAVARO

SACRAE CURIAE PROVINCIAE ET CONSISTORII
PRAESIDENTIS

IN AULICIS IUSTITIAE

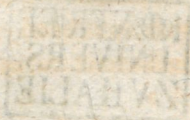
E. IV. OCTOB. A. C. MDCCXII

DECRETUM

CHRISTIANUS HENRICUS BOBEN

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGSCHEINII

1700

Q V O D

l. 2. C. d. resc. vendit.

IN LOCATIONE CONDVCTIONE
LOCVM HABEAT.

§. I.

nihil est in iure nostro tani clarum, tamque pro- *Institutio ratio.*
batum interpretibus, quod non obscurum
aliis, et rectius in aduersam partem propu-
gnandum videatur. Contigit hoc legi *2. C. d. resc. ven-*
dit. quae humanum esse dicit, vt venditori vltra dimidium
laeso, eiusue haeredi, vel ipsa res vendita restituatur, vel
id, quod vero deest pretio, suppleatur. Ipsi legislato-
res profitentur, se a naturali praecepto, quod pacta praeci-
pit seruare, aequi bonique studio recedere, ne id, quod

amb

A 2

iustum

iustum sit, id est, quod summo iuri conueniat, iniuria fiat. Nec error, in quem facile sua natura labantur homines, nimis sit damnosus, aliorumque in se malitiam prouocet.

§. II.

An l. 2. C. d. resc. vendit. etiam emtori sit proficiuu.

Quis non eandem aequitatem emtorem defendere putaret, cuius error, circa rem venditoris commissus, facile magis excusandus erit, quam ipsius venditoris, cui imputari potest, nosse suae rei pretium. Etsi rei familiaris angustia interdum solet ad vendendum compellere, non est emptorum, quum ne emaces quidem in humana societate desint, tanta raritas, vt ne, veri pretii tertia parte remissa, plurimi ad emendum aduolent, id vero saepius contingit, vt quis pro re, pro alia habita, duplo plus veri pretii persolvat. Et haec licet ita sint, tamen CUIACIUS pariter XVI. *Obs.* 18. et XXIII. *Obs.* 32. ANTON. FABER *de Error. Pragmaticor. Decad. VIII. err.* 7. magni nominis Icti fortiores esse putauerunt rationes, ex quibus hoc iuris beneficium emtori dene-garent.

§. III.

An lex nostra ad alios etiam titulos onerosos pertineat.

Est vero communis haec opinio interpretum, non tantum emtori pariter atque venditori ex hac lege succurrendum, verum idem etiam de aliis causis onerosis, locatione conductione, permutatione, emphyteusi, quin et transactione, ob eandem aequitatis rationem, habendum

dum esse, vt in hunc modum. contrahentibus, eorum-
que heredibus ex nostra Inpp. DIOCLET. et MAXIM.
constitutione opitulentur. Videamus, quid de locato-
ribus et conductoribus sentiendum sit, quum in singu-
los inquirere instituti ratio non permittat.

§. IV.

Ex quorum opinione peior hac in re est emtoris,
quam venditoris, conditio, ii procul dubio rigidi esse de-
bent locatori conductorique iudices. Estque profecto
dubium, eundem hi cum emtore mereantur fauorem,
an minus, quum haec insignis locationem venditionem
que differentia intercedat, vt in emtorem quidem
transferatur rei a domino acceptae, non vero in condu-
ctorem, dominium, adeoque hic, quod leuius damnium,
si laesio sit in mercede, patiatur, eodem cum emtore fa-
cile indignus haberi debeat beneficio. Accedit, quo
minus recte contra emtorem vtuntur argumento C VIA-
CIVS et FABER, correctoriam legem semper strictis-
simam sua natura exigere interpretationem, nec ad simi-
lia perduci posse. Quae iuris regula, etsi contra emto-
rem ex eo nihil operatur, quod etiam nouae leges,
quatenus restrictio ad casum expressum absurditatis im-
putationem erga autorem continet, extendi debent, ta-
men locationi conductioni, quae transferendis rerum
dominiis haud inferuit, obstare videtur. Accedit G A I I
responsum, quod continet l. 25. §. 6. D. Locat. cond. vbi
non auferri colono lucrum immodicum legimus.

*Recensentur
argumenta lo-
cationi condu-
ctioni contra-
ria.*

*in modum
hoc ita dicitur
dicitur*

Eaque refel-
lantur.

§. V. Sed haec omnia me non impediunt, quo minus communi interpretum sententiae, quam praxis quotidie confirmat, dum locationibus insertas huic legi renunciationes expressas videmus, adiciam calculum, quam iuris rationi pariter atque interpretationi maxime consentaneam inuenisse mihi videtur. Antiquo quidem iure, quo, *naturaliter licere*, visum fuit, *contrabentibus, in pretio emtionis et venditionis se circumuicere*, v. l. 16. §. 4. *D. d. Minor.* nulla fuit propter laesionem restitutio, concessa demum nostra constitutione. Quum vero Imp. **DIOCLETIANVS** et **MAXIMIANVS** diserte fateantur, studio aequitatis se contractus rescissionem, ob enormem laesionem, concedere, adeoque rationem ipsi edant suae constitutionis, tacite, nisi me fallunt omnia, idem in aliis quoque negotiis, modo laeso aequitas non minus patrocinetur, admittunt.

§. VI.

Eiusdem ar-
gumenti con-
tinuatio.

Et quanquam locatione conductione non transferuntur dominia rerum, sed usus tantum conceditur, vera tamen subest fructuum ex re locata percipiendorum, non ipsius rei locatae, venditio. Unde hanc legem, quae venditionem solum nominat, simul comprehendere locationem existimo, quam non absurde fructuum venditionem dixeris, quae, si minus apta fuerit rei locatae, admodum graue vel conductori, vel, quod frequentius contingere solet, locatori praecudicium inferre potest.

est, idemque gravius venditione, quae circa rem vilioris pretii versatur. Hinc egregiam intercedere venditionem locationemque similitudinem, iisdem iuris regulis utramque contineri, tantamque his negotiis esse familiaritatem, ut saepe, quatenam subsit, parum constet, agnoscit GAIUS in *l. 2. pr. et §. 1. D. Loc. cond.* Ut vel, quemadmodum, re in fraudem patroni a liberto emta, incumbit venditori, aut remittere de pretio, aut rem venditam, perfoluto pretio, recipere, idem *§. de permutatione et locatione conductione habendum esse, ex l. 1. §. 13. D. si quid in fraud. patr.* pateat. Et quamvis dolose non faciat, qui iure suo utitur, *l. 55. D. d. R. I.* nec solo praetextu minoris pensionis locatio rescindi possit, per *l. 23. D. Loc.* ipsa tamen res interdum in se dolum habere intelligitur, secundum *VLPIANVM in l. 36. d. V. O.* quod imprimis in eos cadit, qui cum damno alterius locupletiores fieri contendunt, agnoscit enim ius nostrum, aequum esse, ut nemo cum alterius detrimento fiat locupletior, *l. 206. D. d. R. I.* Indeque petendum est, quod in omnibus istis, in quibus nostra res, per praevaletiam, alienam rem trahit, nostramque efficit, si eam rem vindicamus, per exceptionem doli cogimur pretium eius dare, quod accessit *l. 23. §. 4. D. d. R. V.* Idem sine dubio de conductore dicendum est, qui ne dimidia quidem parti fructuum conforme pretium perfoluit, postquam lex nostra *2. C. d. resc. vendit.* laesionem ultra dimidium, tanquam aequitati contrariam reprobavit, idque praesertim, quum facile pro errante habendus sit is, qui enormem passus

passus fuit laesionem, et errantes non consentire intelligantur secundum *l. 116. §. 2. D. d. R. l.* consensus vero fit fundamentum omnis conuentionis, inprimis contractus consensualis et bonae fidei.

§. VII.

*Quomodo
computanda
sit laesio in
locatione.*

Postquam igitur satis firmasse mihi videor, legis nostrae beneficium ad locationem pariter, atque venditionem pertinere, superest, ut de ratione computandae laesionis inmodicae inter nos constet. Et quoniam tempus initi contractus est respiciendum in emtione venditione, ut veri pretii, quale tum fuit, ratio habeatur, sine dubio idem de locatione dicendum est, ut tantum, si ad plures annos, quod in praediis rusticis fieri solet, locatio contrahatur, fructus, per integrum illud tempus percepti, eorumque pretium computetur, quia ad integrum v. c. triennium, vel sexennium, vna est locatio, quod et probat *l. 15. §. 4. D. Loc.* ex qua sterilitas vnius anni, sequentium ubertate compensatur, ut locator a remissione mercedis liberetur.

ULB Halle
006 385 451

3

7
Dri. 18. num. 48. P. 140.

1762, 4.

QVOD
l. 2. C. d. Rescind. vendit.
ETIAM AD LOCATIONEM
PERTINEAT

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

PRAESIDE

1818
D. HENR. GODOFREDO BAVERO

SVPREM. CVR. PROVINCIAL. ET CONSIST.
LIPSIENS. ADV.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. IV. OCTOBR. A. C. MDCCLXII

PVBlice DEFENDET

CHRISTIANVS HENRICVS BODEN

LIPSIENS.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEIMIA

